

Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu

ul. Zielona 8, 61-851 Poznań

tel.: 85 95 710; fax: 85 31 332; e-mail: poznan@rio.gov.pl

adres do korespondencji: skrytka pocztowa nr 223; 60-967 Poznań 9

Poznań, dnia 24 stycznia 2019 r.

WA-0280/2/2019

Pan
Łukasz Borowiak
Prezydent
Miasta Leszna

W związku z wnioskiem z dnia 8 stycznia 2019 r. (doręczonym w dniu 14 stycznia 2019 r.) dotyczącym obowiązywania przepisu art. 5a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994, z późn. zm.), Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu wyjaśnia, co następuje.

W dotychczasowym stanie prawnym w jednostkach samorządu terytorialnego (dalej: jst) mogły funkcjonować konsultacje budżetu obywatelskiego, jednak ich wyniki nie miały charakteru wiążącego dla organów jst przygotowujących projekt budżetu i uchwalających budżet. Ustawa z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 130, z późn. zm.) wprowadziła instytucję „budżetu obywatelskiego” w drodze zmian do art. 5a ustawy o samorządzie gminnym (a także art. 3d ustawy z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym - Dz. U. z 2018 r. poz. 995, z późn. zm. i art. 10a ustawy z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa - Dz. U. z 2018 r. poz. 913, z późn. zm.).

Zgodnie z definicją prawną zawartą w powołanych powyżej przepisach ustaw samorządowych, budżet obywatelski jest szczególną formą konsultacji społecznych. W ramach budżetu obywatelskiego mieszkańcy jst w bezpośrednim głosowaniu decydują corocznie o przeznaczeniu części wydatków budżetu jst. Zadania wybrane w ramach budżetu obywatelskiego zostają uwzględnione w uchwale budżetowej jst. Organ stanowiący jst w toku prac nad projektem uchwały budżetowej nie może usuwać lub zmieniać w stopniu istotnym zadań wybranych w ramach budżetu obywatelskiego. W przypadku miast na prawach powiatu,

zgodnie z art. 5a ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, funkcjonowanie corocznych konsultacji budżetu obywatelskiego ma charakter obowiązkowy. Przed zmianą przepisów funkcjonowanie mechanizmów budżetu obywatelskiego we wszystkich jst odbywało się dobrowolnie na mocy ogólnych przepisów o konsultacjach społecznych.

Ustawa z dnia 11 stycznia 2018 r. określiła różne terminy wejścia w życie jej postanowień. Zgodnie z art. 19 ustawy datą wejścia w życie tej ustawy jest upływ 14 dni od dnia ogłoszenia (z wyjątkiem przepisów wymienionych w pkt 1 i 2) czyli 31 stycznia 2018 r. Natomiast stosownie do jej art. 15: *Przepisy ustaw, o których mowa w art. 1, art. 2, art. 3, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przepisy art. 383 § 2a, art. 383a, art. 384 § 1, art. 492 § 2a, art. 492a, art. 493 § 1 ustawy zmienianej w art. 5, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz przepisy ustawy, o której mowa w art. 6, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się do kadencji organów jednostek samorządu terytorialnego następujących po kadencji, w czasie której niniejsza ustawa weszła w życie.* Wymienione w ww. przepisie ustawy, o których mowa w art. 1 to m.in. ustawa o samorządzie gminnym. W zakresie art. 5a ustawy o samorządzie gminnym zmieniono treść ustępu 2 oraz dodano ustępy 3-7.

Z art. 15 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. wynika, że znowelizowane przepisy dotyczące mechanizmów budżetu obywatelskiego (w tym art. 5a ustawy o samorządzie gminnym) adresowane są do organów jst kadencji następującej po kadencji 2014-2018. Tym samym uchwały o uruchomieniu budżetu obywatelskiego przewidziane m.in. w art. 5a ust. 7 ustawy o samorządzie gminnym są możliwe do podjęcia przez ukonstytuowane organy stanowiące jst nowej kadencji.

Biorąc powyższe pod uwagę tut. Izba podziela stanowisko zaprezentowane we wniosku, iż wprowadzone ustawą z dnia 11 stycznia 2018 r. nowe zasady oraz wielkość budżetu obywatelskiego dotyczyć będą uchwał budżetowych od roku 2020.

Stanowisko prezentowane przez Izbę nie stanowi wiążącej interpretacji prawa, a jedynie pogląd Izby w zakresie objętym pytaniem.

PREZES IZBY
Grażyna Wróblewska

